

ชักสื่อ

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “สงสัยเรื่องชักนำคู่ครองให้เลิกกันครับ”

กราบนำสการหลวงพ่อบอก ขอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องกิจของสงฆ์ในการชักหรือแยกคู่ครองของชายหญิงว่าสามารถทำได้หรือเปล่าครับ หากว่าสามีภรรยาจดทะเบียนสมรสอยู่กันมา แล้วสามีไปมีลูกถึงชั้นมีลูก ซึ่งภรรยาก็ไม่ค่อยพอใจนัก แต่สามีก็ยังอาศัยอยู่กับภรรยา แต่สงสัยเกี่ยวกับลูก ซึ่งภรรยาหลงก็เป็นศิษย์ของพระองค์หนึ่ง พระก็หวังดีว่าไม่อยากให้ลูกศิษย์ซึ่งก็คือภรรยาคนนี้อมทุกข์ พระก็ได้บอกภรรยาให้เรียกสามีให้มาคุยกับพระ แล้วพระก็พูดถึงบาปกรรมว่าการมีคู่ครองหลายคนจะเป็นกรรมหนัก และภรรยาคนนี้ก็ต้องรับกรรมหนักด้วยเช่นกัน เพราะว่าสามีไปมีลูกกับคนอื่น ทำให้สถานะความเป็นเจ้าของของสามีคนนี้ก็ออกไปแล้วเพราะมีลูกกัน ภรรยาจะต้องผิดศีลข้อ ๓ ไปตลอดชีวิตถ้ายังอยู่กันอย่างนี้

และพระก็กล่าววาทกับสามีว่า “ให้ปล่อยภรรยาไปเถอะ” สามีเกิดความกลัวว่ากรรมจะตกอยู่กับทั้งตนและภรรยา ผิดศีลข้อ ๓ ทั้งคู่เวลาที่อยู่ด้วยกันตามที่พระบอก ก็จึงทำตามคำบอกของพระแล้ว โดยการเลิกกับภรรยาไป ซึ่งภรรยาก็ยอมเลิกเพราะกลัวผิดศีลข้อ ๓ เช่นกัน

อยากสอบถามว่า กรณีนี้ถือว่าพระต้องอาบัติหรือเปล่าครับ เพราะเห็นในพระไตรปิฎกไม่ได้พูดถึงกรณีนี้ไว้ ขอหลวงพ่อบอกเมตตาช่วยบอกด้วย

ตอบ : ในพระไตรปิฎกมันมีกรณีถึงการชักสื่อ ชักสื่อให้เขาแต่งงานกันหรือทำให้ครอบครัวเขาแตกแยกกัน การชักสื่อนะ ถ้ามันมีการสอดหรือเปล่าไม่รู้ มันเป็นเรื่องฆาติเสส

การชักร้อง เพราะสมัยโบราณมันมีเง ในพระไตรปิฎกมันมีพระอุทายีหรืออย่างไรนี้แหละ พ่อผู้หญิงก็เขียนจดหมายฝากพระให้ไปถึงพ่อผู้ชาย พ่อผู้ชายก็เขียนจดหมายฝากพระมาถึงพ่อผู้หญิง พระก็ถือสาสนไปถือสาสนมา เขาก็ได้แต่งงานกันเง ชาวบ้านเขาติเตียน

นี่อยู่ในพระไตรปิฎกเริ่มต้นมาอย่างนี้ เริ่มต้นมาตั้งแต่การชักร้อง ชักร้องให้เขาเหมือนกับเป็นนายหน้า นายหน้าหาคู่ครองเง ครอบครัวนี้อยากได้ลูกสาวบ้านนั้น ครอบครัวนั้นอยากได้ผู้ชายบ้านนั้น แล้วพูดกันไม่ได้ก็อาศัยพระ อาศัยพระไปพูดให้ นี่มันเป็นสังฆาทิเสสนี่การชักร้อง นี่อยู่ในพระไตรปิฎกเง

แต่การทำให้คู่ครองแตกแยกมันก็เข้าข่าย ใ้พูดถึงเวลาคำว่า “อาบัติของการชักร้อง” ถ้าชักร้อง มันไม่ควรชักร้อง มันไม่ควรให้เป็นอย่างนั้น

แต่ถ้าเป็นว่าเขาชอบพอกันเองโดยธรรมชาติของเขา เขาชอบพอกันเอง เขาชอบพอกันเอง อย่างว่ามันกรรมของสัตว์ ถ้ากรรมของสัตว์ ชุมชนไหนเขาไปเห็นกัน เขาไปรู้จักกัน ใ้มันมันเรื่องส่วนตัวของเขา ใ้เรื่องนี้พระมันแยกตัวออกมาต่างหากเง

สิ่งที่เวลามีแล้ว ส่วนใหญ่แล้วเขาก็คิดว่า ถ้าได้ลูกศิษย์พระมันจะดี พระคงจะอบรมให้เป็นคนดีเง อยากได้คนดีทั้งนั้นเง อยากได้ลูกศิษย์พระ ถ้าได้ลูกศิษย์พระนั่นอีกเรื่องหนึ่งใช่ไหม ถ้าอยากได้ลูกศิษย์พระนั่นเรื่องของเขา แต่ตัวพระเองเง มันต้องแยกเป็นสองประเด็นเง ประเด็นหนึ่งคือประเด็นของคฤหัสถ์เขา คฤหัสถ์เขามันเป็นเหตุของเขา เป็นเรื่องของเขา

ถ้าเรื่องของพระเง ดุสิต คำว่า “ความเป็นพระ” ความเป็นพระคือไม่ใช่คฤหัสถ์ เราจะไม่ดำรงชีพแบบคฤหัสถ์ เราจะไม่ดำรงชีพแบบคฤหัสถ์ ถ้าเราจะดำรงตนแบบพระ ถ้าเป็นพระ เราจะทำเรื่องอย่างนี้ไม่ได้ ทำเรื่องอย่างนี้ไม่ได้หรอก

เว้นไว้แต่เวลาคู่ครองของเขา อย่างเรารับรู้เรื่องเยอะ รับรู้เรื่องเยอะ หมายความว่า ทั้งฝ่ายสามีมีทุกข์ก็มาปรึกษา ทั้งฝ่ายภรรยา มีทุกข์ก็มาปรึกษา ใ้เรื่องนี้คือแสดงธรรม แสดงธรรมคือ

จะปลดทุกข์ ปลดทุกข์จากใจของเขา แล้วถ้าใจของเขาพ้นจากทุกข์ ใจของเขาเบาบางลงแล้ว ในครอบครัวเขามันก็เบาบางลงทั้งนั้นนะ

แล้วในครอบครัวทุกครอบครัวมันก็มีปัญหา ถ้าเขามาปรึกษาเรื่องทุกข์ใหม่ มาปรึกษาเรื่องธรรมะ ต้องพูดอย่างนี้ชัดๆ ถ้าเขามาปรึกษาธรรมะ ไม่ใช่ปรึกษาเรื่องหาเนื้อคู่ ถ้าเขาปรึกษาเรื่องเนื้อคู่ก็เรื่องหนึ่ง ถ้าเขาปรึกษาเรื่องธรรมะ เราแสดงธรรมๆ ถ้าอย่างนี้มันไม่เข้าข่ายไป

แต่ถ้ามันเข้าข่าย แล้วกรณีอย่างที่ว่า สิ่งนี้มันเป็นกิจของสงฆ์หรือไม่ คำว่า “เป็นกิจของสงฆ์หรือไม่” เพราะอะไร เพราะเขาเรียกมาพูดไป เขาเรียกมาพูดแล้วบอกให้ปล่อยไปเถอะ อะไรเถอะ

โธโฮ! นี่ไปบงการชีวิตเขาเลยหรือ ไปบงการชีวิตเขาเลยหรือ ชีวิตของเขาๆ เพียงแต่พระแสดงธรรมๆ เราพยายามดึงให้เขาสูงขึ้นต่างหาก ให้จิตใจเขาสูงขึ้นๆ พอจิตใจเขาสูงขึ้นนะ

ดูสิ ถ้าพูดถึงจิตใจที่สูงส่ง พระกัศสปะ พระกัศสปะก็ปรารถนาอยากจะทำบวชตั้งแต่ต้น มีลูกชายคนเดียว แล้วภรรยาก็เป็นลูกสาวคนเดียวเหมือนกัน ปรารถนาอยากจะทำบวชเหมือนกัน แล้วพอปรารถนาจะทำบวชขึ้นมา พ่อแม่ก็อยากให้ลูกทั้งสองฝ่ายมีเรือน ก็บังเอิญสองตระกูลนี้เขามาเจอกัน

พอดอกกัน พระกัศสปะกับภรรยาอธิษฐานร่วมกันว่าเราจะอยู่กันโดยครองคู่โดยชื่อเสียง แต่ว่าโดยความเป็นจริงเราอยู่พรหมจรรย์ แล้วอธิษฐานไว้ไง ก็รอจนพ่อแม่สองฝ่ายเสียชีวิตทั้งคู่ แจกสมบัติทั้งหมดเลย แล้วพระกัศสปะก็ออกบวช

พระกัศสปะในพระไตรปิฎกเวลานี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระกัศสปะไป “กัศสปะเอ๋ย เธอก็อายุเท่าเรา...” คืออายุ ๘๐ เท่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “... เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ทำไมเธอต้องถือฤตุงค์”

คือจุดประสงค์นะ แล้วไปเก็บผ้าบังสุกุลมาปะสังฆาฏิ ๗ ชั้น แล้วมันหนาไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขอแลกเลย ก็มีองค์เดียวที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขอแลก ขอแลกผ้าสังฆาฏิของพระกัสสปะเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาของท่านแลกกับพระกัสสปะ

นี่มันมีมาตั้งแต่ต้น อำนาจวาสนาบารมีโดยตระกูลทั้งสองตระกูลก็อยากจะมันคงใช้ใหม่ นี่ก็มาแต่งงานกัน แต่งงานก็อยู่กับโดยพรหมจรรย์ รอให้พ่อแม่ทั้งสองฝ่ายสิ้นชีวิตไปทั้งหมดเลย สมบัติของสองตระกูลแจกหมดเลย แจกหมดเสร็จแล้วก็ออกบวชเหมือนกันเลย นี่คนมีวาสนาบารมีมันเป็นแบบนั้น ถ้าเป็นอำนาจวาสนาของคนก็เป็นของคน

ไฉนก็เหมือนกัน เราจะบอกว่า ถ้าในครอบครัวใดก็แล้วแต่ เวลามันจะทุกข์จะยาก เขามีครูบาอาจารย์ เขาก็จะไปปรับทุกข์ พอไปปรับทุกข์นะ ครูบาอาจารย์ท่านก็คอยบอกคอยชี้ คอยแนะ ชี้แนะให้มีความสุข ไม่ใช่ไปสร้างปัญหาให้เพิ่มขึ้น

ไฉนถ้าสร้างปัญหาให้เพิ่มขึ้น เราว่าการชักร้อง ชักร้องให้ได้กัน ชักร้องให้เลิกจากกัน กรณีนี้มันเข้าหมด เพราะชีวิตการครองเรือนนั้นเป็นชีวิตของคฤหัสถ์ ถ้าชีวิตของคฤหัสถ์เขาก็ต้องมีครูมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา ถ้าที่ปรึกษา จะมีทุกข์มียากขึ้นมา เราก็บรรเทาทุกข์เขา แล้วให้อยู่ด้วยกันให้ได้ ให้เป็นไปให้ได้ แต่ถ้าเขาจะพลัดพรากจากกัน อันนั้นมันก็สุดวิสัยๆ แต่พระไม่ใช่ต้นเหตุ

ไฉนถ้าพูดถึง นี่พูดบอกเลย เพราะไฉนมันอยู่ที่คำถามเนาะ มันเป็นเรื่องของบุคคลที่ ๓ เราไม่เกี่ยว แล้วเราก็ไม่รู้ว่ามันจะเรื่องจริงหรือเรื่องเท็จแค่ไหน

นี่ไง แล้วพระก็เรียกมาพูด คำว่า “พูดว่ามันจะมีกรรมหนักนะ กรรมหนักนะ”

มันกรรมอะไร มันกรรมอะไร มันกรรมของสามีที่ผิดศีล แล้วภรรยาผิดศีลที่ไหนละ ภรรยาไปทำอะไรภรรยาถึงมีกรรมอะไรหนัก ภรรยาทำอะไรด้วย ภรรยาไม่เห็นทำอะไรเลย ภรรยาเขาก็เป็นภรรยาที่ดี สามีต่างหากไปมีกิ๊ก แล้วสามีต่างหากเป็นผู้ผิดศีล ภรรยาผิดไปด้วย

หรือ ภรรยาไม่เห็นผิดตรงไหน แต่ภรรยาทุกชีใหม่ ทุกชีสิ แหม! คู่ครองไปมีอีก ใครจะไม่ทุกข์ ไร้ทุกข์ก็ทุกข์เกือบตาย แต่บาปหนักกรรมหนาอะไรก็ว่ากันไป

นี่พูดถึงเราจะบอกว่า เราก็ได้แต่ดูตามตัวอักษรนะ เราก็ไม่อยู่ในเหตุการณ์ว่าใครทำอะไร ใครผิดอย่างไร แต่ถ้าเป็นการพูดอย่างนี้ พระให้เรียกมาคุยกัน พอเรียกมาคุยกันแล้วมันจะเป็นกรรมหนัก กรรมหนักทั้งสามมี กรรมหนักทั้งภรรยา กรรมหนักเลย

เวลาทางโลกเขาบอกว่า เอานูญมาเป็นสินค้า เอานูญเอากรรมมาชู้กรรโชกทรัพย์ เวลาเราเห็นภาพอย่างนั้น เราเห็นแล้วน่าสังเวช แล้วถ้าพูดถึงเอาเรื่องเวรเรื่องกรรมมาชู้มาชู้กันแบบนี้ แล้วใครไปชู้ไปชู้ล่ะ

การชักรื้อก็เรื่องหนึ่งนะ แต่กรณีนี้ไปเห็นแล้วมันแปลกๆ มันแปลกๆ นะ มันแปลกๆ ให้ปล่อยเขาไปเถอะ ปล่อยไปไหนล่ะ ให้สามมีปล่อยภรรยาไปเถอะ แล้วสามมีก็ปล่อยไปจริงๆ ก็เลิกกันไป นี่ตามคำที่เขาพูดมานะ ปล่อยไปแล้วนะ แล้วปล่อยไปแล้ว แล้วใครจะไปดักเอาอยู่ข้างหน้าล่ะ นี่พูดถึงเรื่องของเขา

ที่นี่เพียงแต่ว่า “อยากจะสอบถามกรณีนี้ ถ้าวัดพระต้องอาบัติหรือเปล่าครับ เพราะไม่เห็นในพระไตรปิฎก”

“พระต้องอาบัติหรือเปล่าครับ” มันก็อยู่ที่เจตนา มันเป็นทั้งนั้นนะ ถ้าพูดถึงเรื่องกรรมวินัยนะ ถ้าศึกษาๆ แล้วมันควรศึกษา ชาวพุทธ ศีล & ต้องรู้อยู่แล้ว ฉะนั้น เวลาศีล & พระกรรมฐานเราเวลาเทศน์เรื่องศีลท่านจะไม่ค่อยพูดถึง เพราะถือว่ามันเป็นเรื่องปกติของชาวพุทธ มันเป็นเรื่องปกติของเรา เราต้องรู้ มันเป็นเรื่องปกติ คนเราเกิดมาต้องกิน คนเราเกิดมาต้องมีที่พึ่งอาศัย มันเป็นเรื่องที่ต้องมีต้องรู้อยู่แล้ว ไม่ต้องไปบอกกันมันก็ต้องรู้ แล้วมาพูดแต่เรื่องจำจี้จำจี้ช้อย่างนั้นนะ แต่เรื่องสมาธิ คนรู้ไม่ได้ ฉะนั้น ครูบาอาจารย์ของเราท่านเทศน์ว่าการท่านจะเทศน์เรื่องทำความสงบของใจเข้ามา

เรื่องศีล แล้วโดยทั่วไปก็บอกว่า ทำไมพระไม่เทศน์เรื่องศีล ไม่ขอเรื่องศีล

เวลากินข้าวต้องถามพระหรือเปลววะ เวลากินข้าว เ็งก็กินเองทั้งนั้นนะ ไม่ถามเลย ตักขึ้นมาช้อนนี้เข้าทางทวารไหนดครับ เข้าทางหูหรือทางตา...มันก็เข้าทางปากทั้งนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน คีล ๕ คีล ๕ ถ้าเป็นชาวพุทธมันก็ต้องรู้ของมันนะ นี่พูดถึงคีลไฉ่ ถ้าคีลมันเป็นแบบนี้ ถ้าคีลเป็นแบบนี้ ที่นี้สิ่งที่ว่า ใ้คนถามมามันสงสัยเฉยๆ คนถามมามันก็ไม่ใช่เป็นเจ้าของนี่นะ แต่เขาถามมาเพราะสงสัย สงสัยกรณีชักรื้อนะ

ถ้าพูดถึงการชักรื้อ เราบวชใหม่ๆ ขนาดว่าบวชใหม่ๆ ไฟแรงมาก แล้วพระก็บวชใหม่ๆ ด้วยกัน เวลาเขานิมนต์ไปงานนะ ตอนบวชใหม่ๆ เป็นพระผู้น้อย เราไปฉันที่บ้านมาเยอะ ขึ้นบ้านใหม่ งานสวดศพ ไปสวดมาหมดแล้วแหละ

แล้วที่นี้ไปงานมงคลนี้ไป ไปงานแต่งงาน พระบางองค์เขาบอกเขาไม่ออกไป ไม่ออกไปไปเพราะว่าเราเป็นส่วนร่วมไป เขาคิดว่าเป็นการชักรื้อไป เพราะว่าถ้างานมงคลสมรส ถ้าพระไม่ไปสวด งานจะเสร็จไปไม่ได้ พระต้องไปสวดให้เขาไปมีคู่อีก พระบวชใหม่คิดกันขนาดนี้นะ ใ้กรณีคิดอย่างนี้เราก็คิดได้ ใครก็คิดได้ โยมก็คิดได้ทั้งนั้นนะ แต่มันผิดกฎหมายหรือไม่ผิดกฎหมายไป อย่างนี้มันก็ต้องทนาย ทนายเขาจะชัดเจนเรื่องกฎหมายให้ไหม แล้วชัดเจนเรื่องกฎหมาย อย่างนี้เข้าองค์ประกอบของความผิดไหม แล้วถ้าเข้าองค์ประกอบความผิด มันผิดมากไหม

นี่ก็เหมือนกัน เราก็คิดเอง เราก็คิด คิดว่าเรามีส่วนไหม เราก็มีส่วนจริงๆ นะ เรามีส่วนแต่ความผิดมันครบองค์ประกอบ มันเป็นความผิดไหม แต่ตอนที่เราบวชใหม่ๆ พระคุยกัน คุยกันแบบนี้ เวลาไปงานมงคลสมรสไม่ออกไป เพราะถือว่าเรามีส่วนเหมือนกับการชักรื้อให้เขาได้เป็นคู่ครองกัน นี่คุยกันขนาดนี้นะ นี่เวลาเราบวชใหม่ๆ ไฉ่ แต่ตอนนี้บวชมาเก่าแล้ว บวชมาเก่าแล้วคือยกเลิกหมดเลย กิจนิมนต์ไม่มี

เพราะไปอยู่กับหลวงตา หลวงตาท่านเป็นคนพูดเอง กิจนิมนต์นะ กว่าเขาจะเอารถมารับไปสวดมนต์ สวดมนต์เสร็จกว่าจะฉัน ฉันเสร็จแล้วกลับมา ล้างบาตรเสร็จป้ายสองโมง ป้าย

สองโมง อย่างน้อยๆ ก็บ่ายโมง ไปฉันเช้าเสียเวลาไปวันหนึ่งแล้ว แล้วเวลานั่งรถไปนั่งรถมา แล้วไปในงานมันไปเห็นแสงสีเสียง มันไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย กลับมาก็ต้องมาลบบภาพนั้น เพราะเราจะทำความสงบของใจ มันไม่เป็นประโยชน์กับการปฏิบัติเลย แล้วถ้าไม่เป็นประโยชน์กับการปฏิบัติเลย

ทางโลกเขาบอกว่า พระปฏิเสศกนิมนต์ไม่ได้ ต้องรับกนิมนต์

วัดเยอะแยะไป พระที่เขาศรัทธาก็มี อย่างของเรามาอยู่โพธารามตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ ไม่มีกนิมนต์เลย ไม่เห็นเป็นอะไรเลย พระเต็มไปหมดนะ อำเภอโพธาราม วัดเป็นร้อยๆ วัด พระจะเอาทำอะไร นุ่น เชิญตามสบาย

ของเรามันพระปฏิบัติ เราจะปฏิบัติ ไม่เคยรับกนิมนต์เลย เมื่อก่อนนะ จะไปก็ไปแต่งงานหลวงตา เวลาหลวงตาโครงการช่วยชาติฯ ถ้าพอไปได้ ไป ถ้าพอไปไม่ได้ มันไกลนักก็ไม่ได้ไป นี่พูดถึงว่าเรื่องกนิมนต์นะ นี่กนิมนต์

ถ้าเรื่องการชักร้อยๆ เราจะบอกว่า มันอยู่ที่การเชื่อเพื่อในธรรมวินัยหรือไม่เชื่อเพื่อในธรรมวินัย ถ้าเชื่อเพื่อในธรรมวินัย มันจะเคารพบูชาในธรรมวินัย ถ้าไม่เชื่อเพื่อ กฎหมายบัญญัติให้เป็นคนดี ธรรมวินัยบัญญัติเลย พระบวชแล้วต้องเป็นพระอรหันต์หมดเลย มันไม่มีกฎหมายบังคับใช้ แต่คนเลียงกฎหมาย คนพยายามหลบเลี่ยงเยอะแยะไปหมด แต่ถ้าใครทำทัณฑ์ก็เอามาปรับโทษกัน ถ้าไม่ทัณฑ์ก็แล้วไป แต่กรรมมันไม่มี กรรมมันให้ผลตลอด

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเขาเชื่อเพื่อ เชื่อเพื่อในธรรมวินัยมันก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ที่ภาษาเราเจ้าหน้าที่ ใ้เรื่องกฎหมายก็เอามาเป็นผลประโยชน์ของตนใจ หาผลประโยชน์จากกฎหมายนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เป็นพระนะ เดี่ยวจะเป็นกรรมหนักนะ ปล่อยเขาไปเถอะ สุดท้ายแล้วเขาก็บอกว่าเขาก็เลิกกันไป นี่พูดถึงคนถามเข่าว่านะ เข่าว่าอย่างนี้ผิดศีลหรือไม่

เราถึงบอกว่า เราไม่อยู่ในเหตุการณ์นั้น เราจะคาดคะเนว่ามันจะขนาดไหน แต่ถ้าเราคิดว่ามันไม่สมควร มันไม่สมควรหรอก ความจริงถ้ามันจะเลิกมันต้องเลิกกับกิก ถ้าเราเป็น

พระองค์นั้นนะ ต้องบอกเลยว่า อ้าว! เขาเป็นสามีภรรยากันมาก่อน แล้วเขาไปมีกิ๊ก แล้วนี่บอก
ว่าให้เลิกกับภรรยาของตน ให้ไปอยู่กับกิ๊ก บอกว่ามันเป็นสมบัติของกิ๊กไปแล้ว

อืม! พระองค์นี้รู้สึกว่าเขาตัดสินใจได้ แต่เราคงตัดสินใจไม่ได้ เราไม่มีสิทธิ์ไปตัดสินใจชีวิตใคร
แต่เราคงตัดสินใจกันได้ ฉะนั้น จะเป็นอาบัติหรือไม่เป็นอาบัติ นั้นกรรมมันเกิดแล้ว เขาทำของเขา
แล้ว จบแล้ว จบ

ถาม : เรื่อง “การสมათานศีล ๘”

กราบนมัสการพระอาจารย์ที่เคารพ กราบขอโอกาสท่านอาจารย์ได้โปรดพิจารณาให้
ความชัดเจนเกี่ยวกับการสมათานศีล ๘ ด้วยเจ้าคะ

๑. ตามปกติการสมათานศีล ๘ จำเป็นต้องมีคำว่า “วิสูง วิสูง” เหมือนการสมათานศีล
๕ หรือเปล่าคะ

๒. ถ้าหากคำว่า “วิสูง วิสูง” จะมีผลอย่างไรกับการรักษาศีล ๘ คะ

๓. เคยได้ทราบมาว่าการสมათานศีล ๘ จะไม่กล่าวคำว่า “วิสูง วิสูง” และหากศีล ๘
ของตนขาดข้อใดข้อหนึ่งหมายถึงศีลขาดทุกข้อ หรือต้องสมათานใหม่หมดใช่หรือเปล่าเจ้าคะ

ตอบ : นี้พูดถึงเขานะ

“วิสูง วิสูง” เวลาเขาอาราธนาศีล ๕ อาราธนาศีล ๕ เราอยู่บ้านตาด ตอนที่อยู่บ้าน
ตาดนะ ท่านก็ให้ศีลอยู่ ท่านให้ศีลวันพระ ถ้าวันพระเขาจะอาราธนาศีล แล้วหลวงตาท่านจะให้
ศีล พอถึงศีล ๘ ท่านบอกว่าศีล ๕ ครบแค่นี้ แล้วท่านจะให้ศีล ๘ ต่อไปเลย พอให้ศีล ๘ เสร็จ
แล้วท่านก็ให้กลับไปภาวนาที่บ้าน แล้วถ้าวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ท่านจะเทศน์ตอนเช้า
เทศน์เสร็จแล้วท่านบอกว่า “กลางคืนไม่ต้องมานะ ใครมาจะดักตีหน้าแข้งเลย”

เวลาท่านให้แล้วท่านให้ประพฤติปฏิบัติ แล้วเวลาท่านเทศน์ของท่าน ท่านเทศน์ของ
ท่าน บอกเวลารับศีลไปแล้วถ้าไม่ปฏิบัติมันก็เป็นศูนย์ เป็นศูนย์ไง มันไม่มีศีลใจ คำว่า “เป็น
ศูนย์” ใ้เรื่องอาราธนาขอจากพระ ให้พระเป็นพยานเท่านั้นให้พระเป็นพยาน

หลวงปู่พื้นท่านบอกนะ ศีล ๕ ศีล ๕ คือศีลระ ๑ แขน ๒ ข้าง เท้า ๒ ข้างเป็นศีล ๕ คือ ศีล ๕ มันมีประจำอยู่กับมนุษย์อยู่แล้วไง

ศีล ๕ เพราะอะไร เพราะศีล ๕ อาราธนาศีล ขอศีล มันเป็นเพียงเหมือนเราประกาศ ตนนะ ประกาศตนแล้วให้พระเป็นพยานเท่านั้นนะ แต่ถ้าศีลมันจะเกิดจากเราไม่ก้าวล่วง ข้อบังคับ ๕ ข้อ ข้อบังคับ ๘ ข้อ ข้อบังคับ ๒๒๗ ข้อ ข้อบังคับ ศีลคือข้อบังคับ คือกฎหมาย ถ้าเราไม่ทำล่วงกฎหมาย เราก็ไม่ผิดศีล

แล้วถ้าเราไม่ทำล่วงกฎหมาย โดยทั่วไปเราก็ขอศีล ขอศีลกันจนเป็นประเพณีไง พอ ขยับที่หน่อยก็ต้องขอศีลๆ จนพระกรรมฐานเราบอกว่ามันเป็นพิธีกรรมจนเกินไป ท่านก็เลย แบบว่าให้วิริตเอา วิริตเอาคือตั้งใจ วิริตเอา แล้วถ้าปฏิบัติไปๆ คนจริงๆ แล้วมันเกิดจากศีลโดย อธิศีล มันเป็นศีลโดยหัวใจเลย

ฉะนั้น กรณีเรื่องศีล เวลาถ้าเป็นงานพิธีกรรม การขอศีล การอาราธนาศีล เราเห็นด้วย เพราะคำว่า “พิธีกรรม” พิธีกรรม ถ้ามันไม่มีพิธี มันจะเป็นกรรมได้อย่างไรละ มันก็ต้องมีพิธี มัน ถึงจะเป็นกรรม ฉะนั้น คำว่า “พิธีกรรมต่างๆ” เขาจัดเป็นพิธีกรรม เป็นเรื่องศาสนพิธี มันก็ต้อง ให้ถูกต้องตามนั้น เวลาเขามีพิธีกรรม มีงาน มีงานขึ้นบ้านใหม่ มีอะไร เขาต้องมีพิธีกรรม ก็ต้อง อาราธนาศีล แต่เป็นเรื่องปกติ มันอาราธนาศีลอะไรกัน ในวัดอาราธนาแล้วอาราธนาอีก มัน อะไรกัน

แล้วอย่างของเรา เราอาราธนาแล้ว แล้วถ้าเราไปในพิธีกรรม เราไปในงานเขาก็เพื่อ เจ้าภาพ เพื่อสังคม เขาอาราธนาศีล เราก็อาราธนาไปกับเขา แต่โดยปกติเรามีสมบุญอยู่แล้ว แล้วถ้าเรามาไม่ทัน เรามาไม่ทันในงาน เขาอาราธนาเสร็จแล้ว โอ้ย! เราจะไม่มีศีล

เรามีมากกว่า เพราะเรามีอยู่แล้ว ไม่ต้องไปหวง แต่มันเป็นพิธีกรรมๆ นะ มันเป็น มารยาทสังคมนะ เราจะบอกว่าสิ่งที่เขาทำๆ นั้นผิดหรือ มันก็ไม่ผิด มันเป็นศาสนพิธี

พระพุทธศาสนามันอยู่ได้อย่างไร พระพุทธศาสนาจะอยู่ได้อย่างไรถ้ามันไม่มีพิธีกรรมเลย ไม่มีวัฒนธรรมเลย แล้วมันจะมีการปฏิบัติได้อย่างไรละ

ที่นี้การปฏิบัติมันก็มาจากวัฒนธรรมต่างๆ ขึ้นมา ฉะนั้น พอวัฒนธรรมต่างๆ ขึ้นมาแล้ว พอมันโตขึ้นมา โตขึ้นมาแล้ว ใ้คำ “วิสูง วิสูง” จะมีหรือไม่มีมันอยู่นั้นอยู่ที่ จะบอกว่า จังหวัดหนึ่งมี จังหวัดหนึ่งไม่มี หมู่บ้านหนึ่งมี หมู่บ้านหนึ่งไม่มี หมู่บ้านนี้อารานาศีลชัดเจนกว่าหมู่บ้านนั้น ใ้มันอยู่ที่ว่าผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำเป็นชั้นๆ ไป แต่ถ้ามันจบจากกระบวนการนั้น มันก็กระบวนการนั้น นี้พูดถึงเรื่องอารานาศีล

“หากว่าถือศีล ๘ ของตนขาดไปข้อใดข้อหนึ่งหมายถึงว่าศีลขาดทุกข้อหรือเปล่าคะ”

โอ้! มันจะทำอย่างไรละ ศีลขาดก็คือศีลขาด ศีลขาดก็คือต่อ ถ้าต่อศีลก็ขอศีลใหม่ แต่ถ้าศีลขาดนะ อย่างกรรมฐานเรา ถ้าศีลขาด ศีลขาดก็วิริตเอาใหม่เลย

มันมีอยู่ในพระไตรปิฎก มันมีชาวประมงไปหาปลาอยู่ เขาเป็นชาวประมง เขาลากอวนมาปลาเต็มเรือเลย แล้วกำลังจะเข้าฝั่ง เกิดพายุลมแรง เกิดพายุมาปัจจุบันทันด่วน เรือมันจะคว่ำไ้ เขาวิริตเลย “ข้าพเจ้าขอถือศีล ๕ ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์” แล้วเรือก็คว่ำ เขาก็ตาย

เขาไปลากมานะ ฆ่าสัตว์มานะ ลากปลาเต็มเลย แล้วเรือคว่ำกลางทะเลเลย ตายเดี๋ยวนั้นเลย ไปเกิดอยู่บนเทวดา เพราะจิตใจเขาไ้ คนเรามันถึงเวลาตายมันเกาะศีลเลยนะ ทั้งๆ ที่เขาเพิ่งฆ่าสัตว์มานะ แล้วนี่เขาไปขอศีลกับใคร อยู่ในพระไตรปิฎกชัดเจนมาก เราอ่านมาเพียงแต่จำชื่อไม่ได้ละ เป็นชาวประมง

กรณีอย่างนี้มันมีนะ แต่มันต้องคนใจเด็ดไ้ ที่เขาพูด ชื่ออะไรที่เขาเป็นอะไรที่ว่าออกรอบกลับมาแล้วชนะไ้ แล้วให้เป็นกษัตริย์ แม่ทัพ เมหาหย่าเปเจ็ดวัน แล้วพระพุทธเจ้าบอกว่านี้จะสำเร็จเป็นพระอรหันต์

โอ้โฮ! ประชาชนหัวเราะกันใหญ่เลย เพราะเมหาหย่าเปเลยนะ กำลังเมหาแ่ๆ เลย เพราะรอบกลับมาชนะ ชนะมากก็ฉลอง ฉลองให้เป็นกษัตริย์เจ็ดวัน โอ้โฮ! เมหาเป้เลย ที่นี้พอเมหาๆ

อยู่ ภรรยาตายต่อหน้า ตายปัจจุบันทันด่วนเลย ใจโฮ! ซ็อกเลยนะ รักที่สุด เราไปชนะมาด้วยกันนะ เราก็มีอำนาจด้วยกันนะ มันด้วยความเสียใจสุดๆ ใจ พอสื่อใจสุดๆ สติมันกลับมาใจพิจารณาเดี๋ยวนั้นเลยนะ ไปได้ ฉะนั้น กรณีอย่างนี้มี ในพระไตรปิฎกมีอยู่บ้าง แต่ใครจะทำได้ขนาดนั้นล่ะ ใครจะทำได้ คนจะทำได้มันต้องมีวาสนามาก อำนาจวาสนาของเขาต้องมีของเขา ถ้ามีของเขา

นี่มันคิดอย่างนั้นไม่ได้ ใจโฮ! ถ้าเป็นอย่างเรานะ เมมาแม่เลย ภรรยาตายหรือ เรากระโดดเข้ากองไฟเลย ตายพร้อมกัน ใครมันจะคิดได้ ภรรยาตาย กูก็กินยาตายตาม มันไม่ได้คิดหรอกว่าสติมันจะฟื้น

โฮ! เหตุการณ์หนึ่งนะ คนไม่มีอำนาจวาสนาบาบารมีนะ ความคิดมันแตกต่างกันทั้งนั้นนะ มันไปไม่ได้หรอก แต่คนจะคิดอย่างนั้นได้ ใจโฮ! ต้องมีวาสนามาก นี่พูดถึงว่าถ้าวาสนาของคนนะ

ฉะนั้น นี่พูดถึงว่า เวลาศีลของเราขาดข้อใดข้อหนึ่งก็ขาดข้อนั้นนะ ทำอาบัติข้อใดหรือทำความผิดอย่างใดมันก็ให้เหตุผลอย่างนั้นนะ ใจโฮ! ที่ทำความผิดนะ เราทำความผิดข้อหนึ่ง จะให้เราผิด ๕ ข้ออย่างนี้ มันเกินไป เวลาคนเราคิด คิดกันอย่างนี้ ศีล ๕ ใจโฮ! ปาณาติปาตาฯ เราฆ่าสัตว์ล่วงไปมันก็ผิดศีลข้อนั้น ไม่ได้ลักทรัพย์นี้ ไม่ได้โกหกใครนี่

ไม่ใช่ผิดศีลข้อหนึ่งก็ผิด ๕ ข้อเลย ผิดศีล ๘ ผิดข้อหนึ่งก็เท่ากับผิด ๘ ข้อ ไม่ใช่หรอก ทำอะไรผิดก็ผิดแค่นั้น แก่กันตรงนั้น แล้วแก้แค่นั้น จบแค่นั้น แล้วจบแค่นั้นแล้วตั้งสติ อย่าทำมันผิดอีก ตั้งสติให้ได้แล้วไม่ทำความผิดมากไปกว่านั้นมันก็ไม่ผิด นี่ถ้ามันเป็นอย่างนั้น นี่พูดถึงศีลนะ

ฉะนั้น มันมีอีกข้อหนึ่ง

ถาม : “ไม่มีคำถามค่ะ กราบขอบพระคุณ เข้าใจถ่องแท้แล้วค่ะ”

ตอบ : ข้อนี้พูดถึงวาสนาไง วาสนาบารมีที่ครั้งที่แล้ว วาสนาบารมีก็พูดไป พูดให้มีสติเท่านี้แหละ เพราะอะไร เพราะเรื่องวาสนาๆ คนที่มีวาสนานะ วาสนา คุณี เวลาหลงตาทำนพูด ทำนพูดบ่อยนะ ก่อนที่จะออกมาโครงการช่วยชาติฯ หลวงตาท่านบอกว่า “เราเป็นคนวาสนาน้อย เราเป็นคนวาสนาน้อย” ทั้งๆ ที่คนแบบหลวงตานี้หรือวาสนาน้อย

หลวงตาอยู่กับหลวงปู่มั่นนะ หลวงปู่มั่นประกาศกับสงฆ์เลย เพราะหลวงปู่เจี๊ยะเล่าให้ฟัง บอกว่า จะมีพระหนุ่มๆ องค์หนึ่งจะเป็นที่พึ่งของทางโลกและทางธรรม

ทางโลก โครงการช่วยชาติฯ ทางธรรมคือเข้าหัวใจ แสดงว่าต้องมีวาสนามากถึงเข้าเรตารขของหลวงปู่มั่น แล้วหลวงปู่มั่นก็ร้อ รอพระหนุ่มๆ องค์นี้ เวลาใครมาๆ เวลาที่มีพระเข้ามา หลวงปู่เจี๊ยะท่านไปอุปัฏฐาก ไปถาม “ไ้ของค์นี้ใหม่”

“ไม่ใช่”

“ไ้ของค์นี้ใหม่”

“ไม่ใช่”

เวลาหลวงตาเข้าไป “ไ้ของค์นี้ใหม่”

ไม่พูด เฉย เฉยเลยนะ

แต่เวลาท่านพูดท่านบอกว่าท่านวาสนาน้อยๆ

เราจะบอกว่า วาสนามันมีประจำจิตอยู่แล้ว ใครทำมามันฝังอยู่ที่จิต แต่มันสำคัญตรงนี้มากนะ ให้อำนาจวาสนาไปทางบวกหรือทางลบ ถ้าใช้ไปทางบวกมันจะบวกมากๆ ขึ้น ใช้ไปทางลบมันจะทำให้จิตใจมีเวรมิกรรมไปไง

มันอยู่ที่วาสนามันมีแล้วเราทำอะไรต่อเนืองไป ทำดีหรือไม่ทำดี วาสนามันส่วนวาสนา วาสนานะ อำนาจวาสนาบารมี เห็นคนใหม่ คนที่มีอำนาจวาสนาบารมีมากเลย เขาทำแต่กรรมชั่ว เขาทำแต่ความเลวทรามของเขา เขามีโอกาสทำดีทำไมเขาไม่ทำ เห็นใหม่ นี่วาสนาก็เป็นวาสนาไง

ทีนี้จะย้อนกลับมาที่หลวงตาหรรอก มันคิดได้ เวลาเขาขอบคุณมาไง “ขอบพระคุณ
เข้าใจแล้วค่ะ”

เขาเข้าใจ วาสนามันส่วนวาสนา อำนาจวาสนาเราแข่งกันไม่ได้ แข่งเรือแข่งพายแข่ง
ได้ แข่งอำนาจวาสนาบารมีกันไม่ได้ แต่ใครมีอำนาจวาสนาบารมีแล้วจะทำความดีเพิ่มขึ้น หรือ
จะเอาวาสนาโอกาสนั้นไปทำเห็นแก่ตัวไป ทำชั่วให้ตัวเองมีกรรมชั่วไป วาสนามันไม่มีดีและ
ไม่มีชั่ว แต่คนที่ไปทำทำดีหรือชั่วนั้นนะ อาศัยอำนาจวาสนานั้น ถ้าอำนาจวาสนามันดี มันมี
อยู่แล้วนะ แล้วมันสร้างความดีเพิ่มขึ้นๆ มันจะเจริญขึ้น ถ้ามีอำนาจวาสนาแล้วไปทำความชั่ว
มันลบหมดเลย กลับไปได้บาปได้กรรมนะ นี่พูดถึงว่าวาสนา

ฉะนั้นว่า วาสนามันจะสำคัญหรือไม่สำคัญ ครั้งที่แล้วเขาถามปัญหาว่า วาสนา
บารมีมันสำคัญจริงหรือ

มันสำคัญจริงไม่สำคัญจริง เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ท่านพูดบ่อยมาก “เราเป็นคน
อำนาจวาสนาน้อย”

แหม! ฟังแล้วมันจ๊กกะจี้

ท่านพูดบ่อยนะ “เราเป็นคนวาสนาน้อย เป็นคนวาสนาน้อย”

นี่ไง ท่านมีอำนาจวาสนา ท่านไม่เหิมเกริมไป ท่านไม่เหิมเกริม ท่านไม่คิดว่าอำนาจ
วาสนาจะไปทำเอาวัดเอาเปรียบใครไป ท่านมีอำนาจวาสนา ท่านอยู่กับหลวงปู่ท่านบอกว่า
เหมือนกับบ่อกกลางวัดเลย เพราะท่านเป็นผู้บริหารจัดการดูแลวัดหมดเลย ถ้าวันไหนลมแรง
มันเป็นป่าไผ่ไหม พอบ่า ลมมันมา ใบไม้มันจะร่วงเต็มเลย เข้าขึ้นมา ฝนตกขึ้นมา ถ้าท่านไม่พา
ทำก่อน จะไม่มีใครกวาดเลย นี่คนมีอำนาจวาสนาต้องเป็นหัวหน้า เป็นคนพาทำ จะทำอะไร
ต้องออกหน้าๆ

ท่านบอกท่านเหมือนบ่อยเลย บ่อยๆ ก็พาพระทำงานไป ท่านถึงบอกว่าท่านมีอำนาจ
วาสนาน้อย แต่จริงๆ ท่านมีอำนาจวาสนามาก

เพราะว่าถ้าเราเป็นคนมีอำนาจวาสนาน้อย อย่างเราไปพาเขากวาด เขาก็ไม่กวาดหรอก ถ้าเราไปกวาดนะ กูกวาดคนเดียว ไม่มีใครกวาดตามเลย วัดทั้งวัด กูต้องกวาดอยู่คนเดียว ไม่มีใครเอาด้วย ถ้าคนไม่มีวาสนา ไม่มีใครทำตามใจ

แต่เนี่ยเวลาลมพัดมาใบไม้เต็มวัดเลย ท่านบอกว่าท่านต้องกวาดลงเป็นคนแรกเลย พอหลวงตาลง พระก็ลงตามไปไง แล้วมีวันหนึ่งฝนตก ใบไม้ตกเต็มเลย แล้วเสียงเจี๊ยบกริบ หลวงปู่มันต้องเรียกพระมาเลยนะ เรียกพระมา พอเรียกพระมา ไม่มีใครทำ “โई! มหาไม่สบาย” คือวันนั้นท่านป่วย ป่วย ไม่สบาย หลวงปู่มันท่านพูดไป “โई! มหาป่วยองค์เดียว พระป่วยทั้งวัดเลยเนาะ” ผู้นำคนเดียวนำไม่ได้ วัดทั้งวัดไม่มีใครกวาดเลย นี่วาสนาไม่วาสนา

นี่พูดถึงเขาเขียนมาอีกทีไง เขาขอบคุณเรื่องวาสนา เพราะเราไปเข้าใจว่าวาสนากับการกระทำเป็นอันเดียวกันไง การกระทำที่เขาจะมาให้เราเจ็บช้ำน้ำใจ เขาจะมาทำเบียดเบียนเรา นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าเขามีวาสนา เขามีวาสนา เขามีโอกาสของเขา แต่ถ้าวาสนาเขาดีแล้ว ถ้าเขาทำคุณงามความดี มันจะสร้างบุญกุศลให้เขามหาศาลเลย

หลวงตาท่านมีอำนาจวาสนาบารมี แล้วท่านทำดี ท่านพาทำหมดใจ มันไปอยู่ในใจหลวงปู่มันนะ “โई! มหาป่วยคนเดียว พระป่วยทั้งวัดเลย” หัวหน้าผู้พาไม่มี หัวหน้าผู้พากวาดวัดป่วยคนหนึ่ง ป่วยทั้งวัดเลย นี่วัด

แต่เวลาท่านพูดท่านบอกว่า “เราวาสนาน้อยเนาะ เราเป็นคนวาสนาน้อย”

คือมันอ่อนนุ่มต่อมตบใจ อ่อนนุ่มต่อมตบใจ ไม่ทะเยอทะยานไง ทำแต่คุณงามความดีนี่คนมีอำนาจวาสนา แล้วรู้จักใช้ในทางเป็นมรรค รู้จักใช้เป็นทางบวก รักษาหัวใจของเรา แต่มันต้องเป็นความมุมนะนะ ท่านถึงได้บอกว่าเราเหมือนบ๊วยอยู่กลางวัด ท่านบอกว่าท่านเหมือนบ๊วยอยู่กลางวัดป่าหนองฝื่อ อยู่กับหลวงปู่มันเหมือนบ๊วยเลย เป็นหัวหน้าควบคุมพระทั้งหมดเพราะหลวงปู่มันท่านชราภาพ ท่านควบคุมดูแลทั้งหมดเลย ท่านมีอำนาจวาสนาหรือไม่มี

ฉะนั้น สำคัญ อำนาจวาสนาสำคัญ แต่มันต้องมีสติปัญญาไง เราใช้ให้มันเป็นธรรม
อย่าใช้ให้เป็นกิเลส อย่าใช้ให้เป็นโลก ใช้เป็นโลกมันไปบาดหัวใจคน มันทำให้คนเจ็บช้ำน้ำใจ
แต่ถ้าเราใช้เป็นบวก เราต้องลงทุนลงแรง แล้วคนเขาจะชื่นชม เขาจะทำตาม นั่นอำนาจวาสนา
เอวัง